

Home>Opleidingen, justitiële netwerken en agentschappen>Opleiding van juridische professionals>Nationale opleidingsstelsels>

Initiële opleiding van rechters en openbare aanklagers in de Europese Unie

Initiële opleiding van rechters en openbare aanklagers in de Europese Unie

België

Algemene beschrijving

Initiële opleiding is verplicht voor alle gerechtelijk stagiairs en pasbenoemde magistraten. Ze wordt, per taalrol (Frans of Nederlands) georganiseerd door het Instituut voor gerechtelijke opleiding.

Toegang tot de basisopleiding

De initiële opleiding heeft twee doelgroepen:

De gerechtelijk stagiairs

Deze worden geselecteerd na een vergelijkend toegangsexamen jaarlijks georganiseerd door de Hoge Raad voor de Justitie. Het aantal beschikbare plaatsen wordt ieder jaar vastgelegd door het Ministerie van Justitie voor elke taalrol. Enkel de nuttig gerangschikte kandidaten kunnen de gerechtelijke stage aanvatten, die jaarlijks op 1 oktober start en 2 jaar duurt. De verplichte initiële opleiding vindt plaats tijdens hun stage.

Pas benoemde magistraten

De Hoge Raad voor de Justitie organiseert jaarlijks bekwaamheidsexamens voor kandidaat-magistraten die minimum 5 jaar (parket) of 10 jaar (zetel) beroepservaring hebben, evenals mondelinge evaluatie-examens (het zogeheten “*examen derde weg*”) voor advocaten met minstens 20 jaar ervaring. De laureaten van dit examen krijgen een getuigschrift dat hun toelaat binnen de 5 jaar na het behalen ervan te kandideren voor een vacature in de magistratuur. De selectieprocedure wordt eveneens georganiseerd door de Hoge Raad voor de Justitie. Na hun benoeming dienen zij een

[aangepaste initiële opleiding te volgen.](#)

Vorm en inhoud van de basisopleiding

Voor gerechtelijk stagiairs duurt de initiële opleiding 2 jaar. Ze vangt jaarlijks aan op 1 oktober en eindigt op 30 september 2 jaar later. Ze begint met een stage van 11 maanden bij een parket, waarbij de stagiair onder supervisie van een stagemeeester de taken van een parketmagistraat vervult. Deze stagemeeester stelt een stagerapport op aan het einde van de parketstage. Vanaf september tot december van het volgende jaar gaat de stagiair 3 maanden op buitenstage bij justitiële diensten (justitiehuis, gevangenis, politiediensten, ...). Vanaf december start zijn stage bij de rechtbank waar hij vonnissen voorbereidt eveneens onder supervisie van een stagemeeester bij de zetel die op het einde van de stage (eind september) eveneens een stagerapport opstelt. In de loop van deze 2 jaar durende stage dienen de stagiairs een [verplicht vormingsprogramma](#) te volgen van in totaal 60 dagen, waaronder 3 residentieel seminars van telkens een week en een aantal vormingsdagen over specifieke onderwerpen. Er is een speciale vorming gewijd aan internationale samenwerking in strafzaken. Ook in de andere verplichte vormingen komt de Europese wetgeving aan bod indien van toepassing.

Ook deelname aan het AIAKOS programma van EJTN is verplicht: de ene week gaan de stagiair op uitwisseling naar het buitenland, de andere week neemt hij in België deel aan de AIAKOS week die het IGO organiseert voor buitenlandse deelnemers en waarin de nadruk ligt op internationaal en Europees recht, taalvaardigheden en netwerken.

Indien de stagiair zijn stage succesvol afrondt en alle verplichte opleidingen gevolgd heeft ontvangt hij een stageattest waarmee hij kan kandideren voor openstaande plaatsen in de magistratuur. Er is geen bijkomend examen meer.

Voor pasbenoemde magistraten, die kandideren op basis van het getuigschrift van het bekwaamheidsexamen en dan bij benoeming direct de functie aanvatten, is een aan hun functie aangepast verkort opleidingstraject voorzien met relevant verplichte opleidingen.

Zowel gerechtelijk stagiairs als pasbenoemde magistraten kunnen taalopleidingen volgen, deze zijn evenwel niet verplicht.

Het merendeel van de opleidingen wordt door magistraten in functie en externe experts gegeven. In alle opleidingen wordt veel aandacht besteed aan de toepassing in de praktijk van de verworven vaardigheden, door het organiseren van workshops, oefeningen of rollenspelen.

Afronding van de basisopleiding en kwalificatiesysteem

Iedere vacature binnen de magistratuur wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Laureaten van het beroepsbekwaamheidsexamen en het mondelinge evaluatie-examen, stagiairs in het bezit van een stageattest en reeds benoemde magistraten kunnen zich hiervoor kandidaat stellen bij de FOD Justitie.

De FOD justitie vraagt een aantal adviezen over de kandidaat, onder meer aan de balie (voor advocaten die kandideren), de toekomstige korpschef en de huidige korpschef (indien van toepassing).

Het dossier wordt samen met de adviezen toegestuurd aan de Hoge Raad voor de Justitie die alle kandidaten uitnodigt voor een hoorzitting waarop zij hun kandidatuur kunnen toelichten.

Op basis van al deze elementen draagt de Hoge Raad een kandidaat voor aan de Minister van Justitie met het oog op diens benoeming.

De Hoge Raad voor de Justitie is verantwoordelijk voor de selectie en voordracht van magistraten.

Laatste update: 07/06/2023

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.